

Ympäristölautakunta	§ 55	13.12.2017
Ympäristölautakunta	§ 45	31.10.2018
Ympäristölautakunta	§ 7	13.02.2019
Kunnanhallitus	§ 33	25.02.2019

Rakennusjärjestyksen uudistaminen/ Tiedonanto vireilletulosta

YMPLTK § 55

YMPLTK § 7

Rakennusjärjestys on kuntakohtainen rakentamissäännös, jolla annetaan paikallisista oloista johtuvia rakentamiseen ja ympäristön hoitoon liittyviä määräyksiä.

Nykyinen rakennusjärjestys on ollut tullut voimaan 1.1. 2012. Rakennusjärjestyksen päivitystarvetta ovat tuoneet mm. muutokset maankäyttö- ja rakennuslaissa, saadut kokemukset nykyisestä mallista sekä tarve selkeyttää rakennusjärjestyksen ja ympäristönsuojelumääräysten välistä suhdetta.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea mm.

- rakennuspaikkaa,
- rakennuksen kokoa ja sijaintia,
- rakennuksen sopeutumista ympäristöön,
- rakennustapaa,
- vesihuollon järjestämistä,
- suunnittelutarvealueen määräämistä,
- muita edellisiin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia säännöksiä,
- lupa- ja ilmoitusmenettelyä.

Rakennusjärjestyksen päivityksen valmistelun vireillöolosta kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan internetsivuilla. Rakennusjärjestyksen päivitys pyritään valmistelemaan siten, että se olisi lautakunnan käsittelyssä viimeistään syksyllä 2015, jonka jälkeen päivitetty rakennusjärjestys lähetetään kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.

Yhteistyö

Tavoitteena on päivittää alueellinen rakennusjärjestys yhteistyössä Ylä-Savon kuntien kanssa.

Osallistumis- ja arviointivaikutusten järjestäminen (OAS)

Rakennusjärjestyksen laatimisessa olennainen osa on avoimuus ja vuorovaikutus. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakennusjärjestys vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62 §). Maankäyttö- ja rakennusasetus edellyttää, että vireille tulosta ilmoitetaan osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla.

Rakennustarkastajan ehdotus

Ympäristölautakunta päättää käynnistää rakennusjärjestyksen päivittämisen.

- lautakunta päättää tiedottaa rakennusjärjestyksen uudistustyön vireille tulosta kuuluttamalla asiasta Matti ja Liisa lehdessä, virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan nettisivuilla.
- laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka asetetaan nähtäville kunnan nettisivuille.

Päätös

YMPLTK § 39

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Rakennusjärjestyksen uudistamistyö aloitettiin Lapinlahden osalta keväällä 2015. Uudistamistyöhön liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) kuulutettiin Matti ja Liisa lehdessä 9.4.2015. Uudistamistyön aloitus on viivästynyt muiden naapurikuntien päätöksen teon viivästymisen johdosta. Hanketta on tarkoitus jatkaa syksyllä 2017 ja se pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2018 aikana.

Nykyinen Ylä-Savon kuntien (Kiuruvesi, Lapinlahti, Sonkajärvi, Vieremä) kanssa yhteistyössä laadittu rakennusjärjestys on ollut voimassa vuodesta 2012 lähtien. Rakennusjärjestyksen päivitystarvetta ovat tuoneet mm. viimeaikaiset muutokset maankäyttö- ja rakennuslaissa, rakennusvalvontojen resurssien ohjaustarpeet sekä tarve selkeyttää rakennusjärjestyksen luettavuutta. Lisäksi rakennusjärjestyksen soveltamisesta saatujen kokemusten pohjalta on noussut esiin tarkistamistarpeita.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen tavoitteena on säilyttää koko Ylä-Savon alueella yksi yhtenäinen rakennusjärjestys, joka ottaa huomioon entistä paremmin paikalliset olosuhteet rakentamisen ja hyvän elinympäristön muodostamisessa osana rakentamisen suunnittelua, ohjausta, toteutusta ja ylläpitoa.

Rakennusjärjestyksen uudistamisessa olennaisena osana on avoimuus ja vuorovaikutus. Rakennusjärjestyksen uudistaminen tulee järjestää ja uudistamistyön lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista rakennusjärjestystä valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakennusjärjestys saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa rakennusjärjestyksessä käsitellään, on mahdollisuus osallistua rakennusjärjestyksen valmisteluun, arvioida uudistusten vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitetään nykytilannetta vastaavaksi, jossa esitetään mm. aikataululliset tavoitteet. Lisäksi hankkeen vireille tulosta ilmoitetaan osallisten tiedonsaannin kannalta sopivalla tavalla. Jollei muuta tiedottamista pidetä sopivampana, asiasta ilmoitetaan niin kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan.

Rakennusjärjestyksen laadinnassa voidaan yhteistyöllä säästää voimavaroja.

Rakennusjärjestyksen laadinnassa ja käsittelyssä on noudatettava sitä, mitä laki edellyttää kunnalta. Kunkin kunnanvaltuuston on erikseen hyväksyttävä rakennusjärjestysehdotus.

Rakennusjärjestyksen uudistamistyö aloitetaan kuntien rakennustarkastajien virkamiestyönä, jossa on tarvittaessa mukana myös alueen ympäristö- ja paloviranomaisia.

Lapinlahdella uudistamistyössä olisi mukana teknisen osaston virkamiestyöryhmä. Rakennusjärjestyksen uudistamisen vastuuhenkilöksi tulisi nimetä rakennustarkastaja

Rakennustarkastajan ehdotus

Ympäristölautakunta päättää jatkaa rakennusjärjestyksen uusimistyötä yhdessä

Ylä-Savon muiden kuntien (Iisalmi, Sonkajärvi, Kiuruvesi ja Vieremä) kanssa ja nimeää vastuuhenkilöksi rakennustarkastajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta on kokouksessaan 20.9.2017 päättänyt rakennusjärjestyksen uudistamistyöhön ryhtymisestä.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen toteutuu kolmessa vaiheessa:

- Vireilletulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- Luonnos
- Ehdotus

Ensimmäisenä vaiheena kuulutetaan kunnan ilmoituslehdessä asian tulemisesta vireille sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä. Suunnitelmaan voi tutustua rakennusvalvonnassa sekä internetissä kuntien www-sivuilla. Ilmoitus asian vireille tulosta sekä OAS lähetetään tiedoksi kaikille osalliset kohdassa nimetyille osallisille. Tämä ajoittuu joulukuulle 2017 – tammikuulle 2018 (MRL 63 §).

Toisessa vaiheessa laitetaan luonnos uudeksi rakennusjärjestykseksi nähtäville 30 päivän ajaksi. Osallisille varataan tilaisuus jättää mielipide siitä. Luonnos lähetetään mahdollisen lausunnon antamista varten kaikille nimetyille osallisille. Luonnoksesta järjestetään yksi esittely- ja keskustelutilaisuus kuntalaisille. Luonnosvaihe ajoittuu syksylle 2018 (MRL 62 § ja MRA 30 §).

Kolmantena vaiheena laitetaan ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi nähtäville 30 päivän ajaksi. Osallisille varataan tilaisuus tehdä muistutus ehdotuksesta. Siitä pyydetään lausunnot kaikilta nimetyiltä osallisilta. Ehdotus pyritään saamaan nähtäville loppuvuodesta 2018 (MRL 65 §).

Viranomaisneuvotteluja sekä neuvotteluja naapurikuntien kanssa järjestetään tarpeen mukaan valmistelun aikana. Rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksen tekee kunnanvaltuusto. Rakennusjärjestyksen hyväksymisestä voi valittaa hallinto-oikeuteen (MRL 15 ja 188 §).

Lisätietoja asiasta antaa rakennustarkastaja Raimo Haverinen, puh. 040 4883751 tai raimo.haverinen(at)lapinlahti.fi.

Oheismateriaalina on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Rakennustarkastajan ehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee saaneensa tiedoksi MRL 63 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville tulevan vireilletuloaineiston OAS (osallistumis- ja arviointisuunnitelma).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

YMPLTK § 45

Rakennusjärjestyksen uudistamistyötä on tehty pääosin virkamiestyönä yhteistyössä jätehuolto-, ympäristö- ja paloviranomaisten sekä kuntien kanssa. Lisäksi rakennusjärjestystä on käsitelty kahdessa ohjausryhmän kokouksessa, jotka pidettiin Iisalmessa 15.6.18 ja Vieremällä 24.8.18. Virkamiestyön ja

ohjausryhmäkäsittelyn myötä rakennusjärjestyksestä on nyt valmistunut luonnos, joka seuraavassa vaiheessa hyväksytään kuntien lautakunnissa ja asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi. Rakennusjärjestysluonnos asetetaan kunnissa nähtäville yhtä aikaa sen jälkeen kun se on lähiaikoina käsitelty kaikkien viiden kunnan lautakunnissa.

Muutoksia voimassa olevaan rakennusjärjestykseen

Rakennusjärjestyksen luonnoksessa on tarkistettu ja päivitetty aiempia määräyksiä vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, yksinkertaistettu sisältöä poistamalla informaatio-osiot sekä uusittu kappaleet määräyksiksi. Keskeisiä muita muutoksia ovat voimassa olevien määräysten lieventäminen mm. luvan- ja ilmoituksenvaraisten toimenpiteiden ja aluejakojen (kaava-alueet ja haja-asutus) osalta sekä sallivampi rantarakentaminen. Lievennyksissä on otettu huomioon Pohjois-Savon ja Kainuun alueiden linjauksia ja pyritty yhdenmukaistamaan rakennusjärjestyksen sallivuutta.

Uutena lisäyksenä ovat mm. rakennusvalvontaviranomaisen mahdollisuus laatia alueellisia tai koko kuntaa koskevia rakentamistapaohjeita sekä alle 50 m² sivuasunnon salliminen haja-asutusalueella ja kaavan sallimilla rakennuspaikoilla.

Koska rakennusjärjestyksen laatimisessa ja myös uudistamistyössä olennaisena osana on avoimuus ja vuorovaikutus. Kunnan asukkailla on mahdollisuus antaa rakennusjärjestyksen luonnoksesta mielipiteensä nähtävillä oloaikana. Myös lausunnot luonnoksesta pyydetään tarvittaessa keskitetysti kaikkien kuntien puolesta. Luonnoksesta pyydetään viranomais- tai niitä vastaavilta tahoilta lausuntoja. Rakennusjärjestyksen ehdotusaineisto laaditaan huomioiden luonnoksesta saadut mielipiteet ja lausunnot.

Vaikutusten arviointi

Rakennusjärjestyksen määräysten keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat ympäristöön. Määräykset tukevat alueellista suuntausta sekä paikallista rakentamista. Yrityspoliittiset sekä taloudelliset ja liikenteelliset vaikutukset ovat muutoin vähäisiä. Rakennusjärjestyksen uudistamisen vaikutuksia on osaltaan arvioitu pääosin viranhaltijoiden ja ohjausryhmän työnä (muistiot nähtävillä rakennusvalvonnassa). Keskeisiä rakennusjärjestyksen osapuolten oikeuksia heikentäviä vaikutuksia ei ole havaittu.

Rakennusjärjestysluonnos on liitteenä nro 3 sekä nykyinen rakennusjärjestys liitteenä nro 4

Lisätietoja: rakennustarkastaja Raimo Haverinen, puh. 040-4883 751, raimo.haverinen(at)lapinlahti.fi.

Rakennustarkastajan ehdotus

Ympäristölautakunta hyväksyy rakennusjärjestysluonnoksen ja päättää asettaa sen nähtäville edellä esitetyn mukaisesti. Luonnoksen nähtävillä olosta tiedotetaan kuuluttamalla asia Matti- ja Liisa-lehdessä, virallisella ilmoitustaululla sekä kunnan nettisivuilla. Luonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet

Ympäristölautakunta päätti 20.9.2017 § 39 jatkaa keskeytyksissä olevan rakennusjärjestyksen uudistamistyötä.

Tiedoksianto rakennusjärjestyksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on tehty 13.12.2017 § 55. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman vireilletulosta on kuulutettu Matti ja Liisa lehdessä sekä Iisalmen Sanomassa sekä muiden kuntien paikallislehdissä ja OAS on ollut Ylä-Savon kuntien osalta yhteisesti nähtävillä 19.2.-16.3.2018.

Ympäristölautakunta päätti 31.10.2018 § 45 rakennusjärjestys- luonnoksen nähtäville asettamisesta. Luonnoksen vireilletulosta kuulutettiin Matti ja Liisa lehdessä sekä Iisalmen Sanomassa ja muiden kuntien paikallislehdissä ja luonnos on ollut Ylä-Savon kuntien osalta yhteisesti nähtävillä 5.11.-5.12.2018. Luonnoksesta jätettiin yhteensä 7 lausuntoa. Vastineissa huomioitiin myös nähtävillä oloajan jälkeen jätetyt lausunnot. Lausunnoista on laadittu vastineet ja lisätty tämän pöytäkirjan liitteeksi.

Rakennusjärjestysehdotus

Rakennusjärjestyksen ehdotuksessa on huomioitu luonnosvaiheessa jätetyt lausunnot. Luonnokseen tehdyt muutokset ovat lähinnä teknisiä, tarkentavia viittauksia ja termistöjä sekä mm. rakennusperinnön lisääminen omana pykälänään.

Keskeisimmät muutokset nykyiseen voimassa olevaan rakennusjärjestykseen ovat:

- Voimassa olevien määräysten lieventäminen mm. luvan- ja ilmoituksenvaraisten toimenpiteiden ja aluejakojen (kaava-alueet ja haja-asutus) osalta
- Sallivampi rantarakentaminen
- Nykylainsäädännön huomioiminen
- Tekniset korjaukset ja tekstin asetelujen muuttaminen
- Sisällön yksinkertaistaminen

Jatkotoimenpiteet

Virkamiestyön myötä rakennusjärjestyksestä on nyt valmistunut ehdotus, joka seuraavassa vaiheessa hyväksytetään kuntien toimielimissä ja asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi. Rakennusjärjestysehdotus asetetaan kunnissa nähtäville yhtä aikaa sen jälkeen, kun se on keväällä 2019 käsitelty kaikkien viiden kunnan toimielimissä.

Nähtävänäölokuulutus julkaistaan Matti ja Liisa lehdessä sekä Iisalmen Sanomassa ja kuntien omissa paikallislehdissä.

Ehdotuksesta pyydetään viranomais- tai niitä vastaavilta tahoilta lausuntoja. Esitys uudeksi rakennusjärjestykseksi laaditaan huomioiden ehdotuksesta saadut kannanotot ja lausunnot.

Vaikutusten arviointi

Rakennusjärjestyksen määräysten keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat ympäristöön. Määräykset tukevat alueellista suuntausta sekä paikallista rakentamista. Yrityspoliittiset sekä taloudelliset ja liikenteelliset vaikutukset ovat muutoin vähäisiä. Rakennusjärjestyksen uudistamisen vaikutuksia on osaltaan arvioitu pääosin viranhaltijoiden ja ohjausryhmän työnä (muistiot nähtävillä rakennusvalvonnoissa). Keskeisiä rakennusjärjestyksen osapuolten oikeuksia heikentäviä vaikutuksia ei ole havaittu.

Strategisten tavoitteiden arviointi

(sis. yritysvaikutusten ja EVA-arvioinnin):

Toteuttaa kunnanstrategista ohjelmaa 2022. Lapinlahti on elinvoimainen kunta, jossa talous on tasapainossa. Vahvuuksiamme ovat maaseutumaisuus, kulttuuri ja liikunta. Ei merkittäviä yritysvaikutuksia. Rakennusjärjestyksessä annetaan

paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset.

Lisätietona jaetaan:

- Rakennusjärjestysehdotus, liite no 9
- Nykyinen rakennusjärjestys, liite no 10
- Yhteenvedo luonnosvaiheen lausunnoista ja vastineista, liite no 11

Lisätietoja: rakennustarkastaja Raimo Haverinen, puh. 040-4883 751, raimo.haverinen(at)lapinlahti.fi.

Rakennustarkastajan ehdotus

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä (liitteen 9) rakennusjärjestysehdotuksen ja esittää edelleen kunnanhallitukselle sen hyväksymistä ja asettamista MRL 62 §:n ja 65 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Ehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL 25.02.2019 § 33

Liitteenä (1-3) ovat rakennusjärjestysehdotus, nykyinen voimassa oleva rakennusjärjestys sekä yhteenvedo luonnosvaiheen lausunnoista ja vastineista.

Kokouksen oheismateriaalina on päätöksen yritysvaikutusten arviointi.

Valmistelija: rakennustarkastaja Raimo Haverinen, 040 488 3751, raimo.haverinen@lapinlahti.fi, hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy rakennusjärjestysehdotuksen ja sen asettamisen MRL 62 §:n ja 65 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Ehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot. Rakennusjärjestysehdotus asetetaan kunnissa nähtäville yhtä aikaa sen jälkeen, kun se on kevään 2019 aikana käsitelty kaikkien viiden kunnan (Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti, Sonkajärvi ja Vieremä) toimielimissä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.